
Anka MIŠETIĆ
Ratimir ZIMMERMANN

STANOVU KOJIMA SE ISKLJUČIVO OBAVLJA DJELATNOST

Pod ovom kategorijom statistika vodi sve stanove koji se u cijelosti koriste za obavljanje neke djelatnosti, a da pri tome u svemu odgovaraju definiciji stana. To su stanovi kojima je namjena stanovanje, ali se trenutačno koriste za druge svrhe. Važno je napomenuti da u popisu ovih stambenih jedinica nisu ušli stanovi koji se bez ponovne preinake više ne bi mogli koristiti kao klasičan stan „za stanovanje”. Ovakav odbir kriterija znači da u skupu imamo posla sa stanovima koji se u svakom trenutku mogu prenamjeniti u stanove za stanovanje ili za neku drugu namjenu, primjerice – za odmor. Drugi razlog zbog kojeg su nam ovi stanovi zanimljivi jest činjenica da su u skupinu ušli i oni stanovi u vlasništvu građana koji se isključivo iznajmuju turistima.

Tablica 1
Stanovi u kojima se isključivo obavlja djelatnost,
po županijama

	Ukupno stanova	U kojima se samo obavljala djelatnost	%
REPUBLIKA HRVATSKA	1.877.126	25.546	1,4
Primorsko–goranska županija	159.354	5.460	3,4
Šibensko–kninska županija	64.984	1.956	3,0
Zadarska županija	91.932	2.755	3,0
Istarska županija	102.465	3.062	3,0
Ličko–senjska županija	35.876	972	2,7
Splitsko–dalmatinska županija	190.429	4.949	2,6
Dubrovačko–neretvanska županija	52.048	967	1,9
Grad Zagreb	312.902	3.795	1,2
Karlovačka županija	63.418	222	0,4
Osječko–baranjska županija	129.922	352	0,3

Varaždinska županija	66.702	131	0,2
Bjelovarsko–bilogorska županija	54.760	107	0,2
Međimurska županija	40.298	72	0,2
Sisačko–moslavačka županija	85.505	147	0,2
Požeško–slavonska županija	31.187	52	0,2
Zagrebačka županija	120.867	201	0,2
Brodsko–posavska županija	60.049	96	0,2
Koprivničko–križevačka županija	49.552	67	0,1
Virovitičko–podravska županija	36.435	44	0,1
Krapinsko–zagorska županija	59.095	66	0,1
Vukovarsko–srijemska županija	69.346	73	0,1

Tablica 1
(nastavak)

Na razini Hrvatske, kao i na županijskim i naseljskim razinama, udio stanova u kojima se obavlja djelatnost niži je od drugih vrsta stanova koji se koriste za povremeno stanovanje. Ipak, na županijskoj razini (tablica 1) vidljiva je koncentracija takvih stanova na jadranskom području (županije označene sivom bojom). Primjerice, udio je najveći u Primorsko–goranskoj županiji (3,1%).

Dok u ostalim, ne-jadranskim, županijama njihov udio ne doseže ni do 1%, u jadranskim županijama i gradu Zagrebu on se kreće u rasponu od 1,4%-3,1%. Drugim riječima, u jadranskim županijama nalazi se 20.121 (78,8%) od ukupnog broja stanova u kojima se obavlja djelatnost. Takva razdioba daje za pravo prepostavki da je riječ o djelatnostima povezanim s turizmom na izravan (iznajmljivanje) ili neizravan (razne uslužne djelatnosti) način.

Tablica 2
Stanovi za obavljanje djelatnosti, rang prvih
30 naselja u jadranskim županijama

Općina/grad	Naselje	Svih stanova	Za obavljanje djelatnosti	%
Rijeka	Rijeka	58.218	781	1,3
Pag	Pag	3.310	692	20,9
Poreč	Poreč	5.874	689	11,7
Split	Split	61.150	564	0,9
Novalja	Novalja	2.630	502	19,1
Mali Lošinj	Mali Lošinj	3.614	459	12,7
Pag	Mandre	775	398	51,4
Bol	Bol	1.409	384	27,3
Hvar	Hvar	2.273	378	16,6
Labin	Rabac	1.206	374	31,0
Krk	Krk	3.148	359	11,4
Crikvenica	Crikvenica	5.098	356	7,0
Vodice	Vodice	4.110	330	8,0
Tučepi	Tučepi	1.071	297	27,7
Makarska	Makarska	5.779	292	5,1
Baška Voda	Baška Voda	1.391	291	20,9
Pula	Pula	23.931	284	1,2
Zadar	Zadar	27.019	280	1,0
Rovinj	Rovinj	6.737	277	4,1
Baška	Baška	1.492	263	17,6
Primošten	Primošten	1.427	256	17,9
Rab	Supetarska Draga	742	254	34,2
Medulin	Medulin	2.171	249	11,5
Rab	Banjol	1.228	246	20,0
Rab	Barbat na Rabu	1.053	230	21,8
Rab	Lopar	881	216	24,5
Umag	Umag	3.549	203	5,7
Podgora	Podgora	937	200	21,3

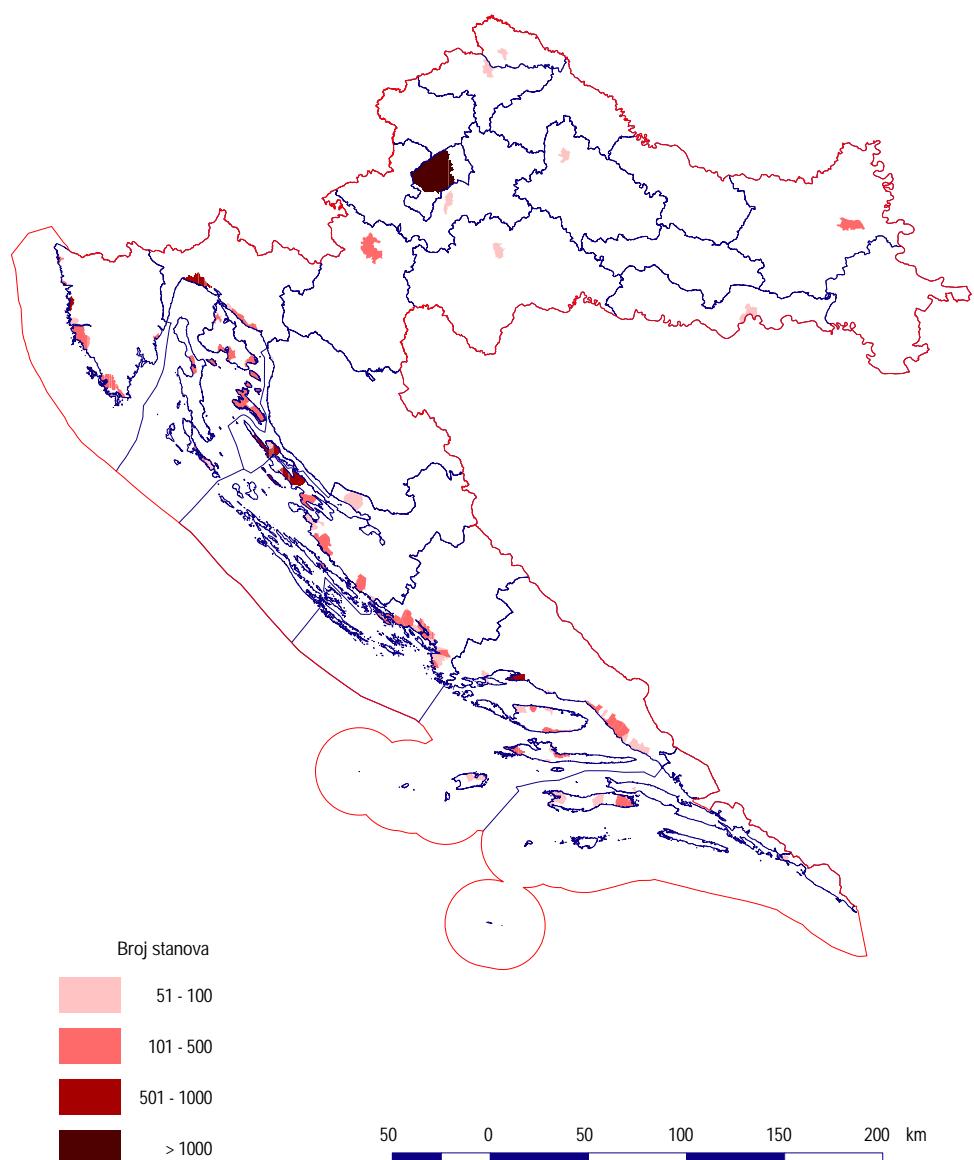
Iz podataka u tablici 2 vidljivo je da se stanovi za obavljanje djelatnosti u većoj mjeri javljaju u velikim gradovima i u turističkim naseljima. Daljinjom razdiobom ove vrste stanova na turističku i ostale djelatnosti točnije bi se opisao fenomen koji je sada moguće nazrijjeti. Slika se donekle upotpunjuje podatcima iz tablice 3, gdje su prikazana naselja s najvećim udjelom stanova za obavljanje djelatnosti. Poredak po relativnoj veličini u prvom je planu pokazao mala i srednje velika turistička naselja na obali, pa je vjerojatno kako je riječ o stanovima za obavljanje turističke djelatnosti. Općenito se može reći da se tako velik broj stanova za obavljanje djelatnosti može opravdati razvijenom turističkom djelatnošću koja u vrijeme „sezone“ višestruko umnoži broj stanovnika u naseljima na jadranskoj obali.

Tablica 3

Naselja s najvećim udjelom stanova za obavljanje djelatnosti u jadranskim županijama (naselja s više od 50 stanova ukupno)

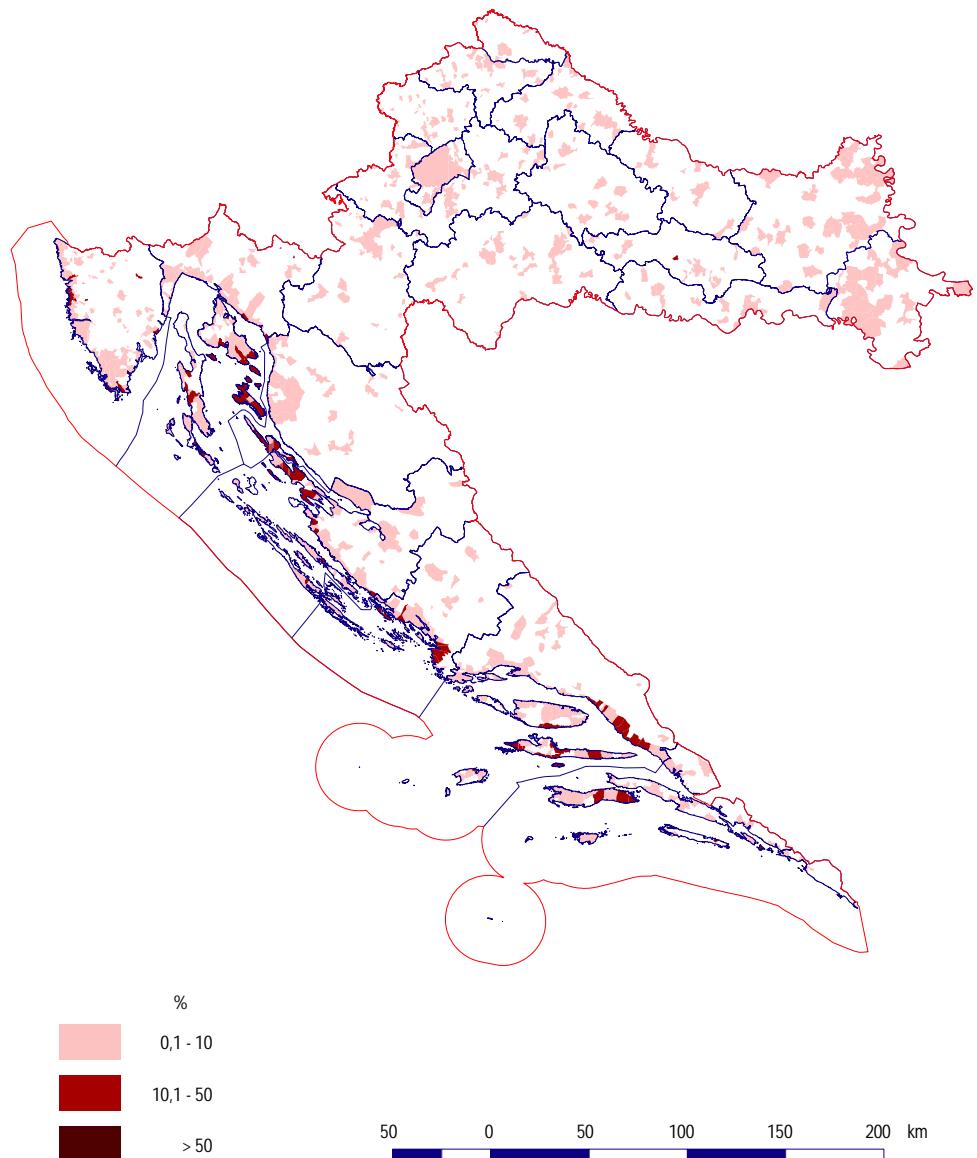
Općina/grad	Naselje	Ukupno stanova	Za obavljanje djelatnosti	%
Pag	Mandre	775	398	51,4
Novalja	Potočnica	309	132	42,7
Lastovo	Zaklopatica	58	24	41,4
Baška Voda	Krvavica	260	94	36,2
Lastovo	Pasadur	92	32	34,8
Rab	Supetarska Draga	742	254	34,2
Jelsa	Ivan Dolac	224	73	32,6
Labin	Rabac	1.206	374	31,0
Cres	Valun	103	31	30,1
Pag	Šimuni	209	59	28,2
Tučepi	Tučepi	1.071	297	27,7
Bol	Bol	1.409	384	27,3
Podgora	Drašnice	305	75	24,6
Rab	Lopar	881	216	24,5
Hvar	Milna	58	14	24,1
Lumbarda	Lumbarda	750	181	24,1
Zadar	Kožino	486	117	24,1
Novalja	Metajna	207	47	22,7
Rab	Barbat na Rabu	1.053	230	21,8
Rab	Kampor	656	141	21,5
Podgora	Podgora	937	200	21,3
Baška Voda	Baška Voda	1.391	291	20,9
Pag	Pag	3.310	692	20,9
Jelsa	Zavala	227	46	20,3
Janjina	Drače	134	27	20,1
Rab	Banjol	1.228	246	20,0

Karta 1: Stanovi za obavljanje djelatnosti u Republici Hrvatskoj, po naseljima (Popis 2001.)

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske

Karta 2: Udio stanova za obavljanje djelatnosti u ukupnom broju stanova, po naseljima (Popis 2001.)

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske